

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 7 marca 2013 r. (08.03)
(OR. en)**

7236/13

**CO EUR-PREP 15
POLGEN 33
ENV 185
ENER 77
MI 185
RECH 61
COMPET 135
IND 63
ECOFIN 179
SOC 156
EDUC 76
TELECOM 41**

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Rada

Dotyczy: Realizacja europejskiego semestru – Sprawozdanie podsumowujące

Delegacje otrzymują w załączeniu sprawozdanie podsumowujące przygotowane przez prezydencję; przedstawia ono dyskusje i główne wnioski polityczne Rady obradującej w różnych składach, dotyczące europejskiego semestru 2013.

SPRAWOZDANIE PODSUMOWUJĄCE PRZYGOTOWANE PRZEZ PREZYDENCJĘ

Wprowadzenie

Niniejsze sprawozdanie zawiera podsumowanie wyników dyskusji, które przeprowadziła Rada i które dotyczyły rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2013 rok oraz realizacji uzgodnionych reform na szczeblu krajowym. W sprawozdaniu nawiązano także do rezultatów posiedzeń dwustronnych, na których w styczniu i lutym 2013 r. spotkali się przedstawiciele Komisji i państw członkowskich w celu dokonania przeglądu postępów w realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów. Analiza dotycząca poszczególnych krajów będzie dalej pogłębiana na kolejnych etapach europejskiego semestru. W sprawozdaniu zarysowano wstępnie osiągnięcia i braki w zakresie realizacji reform we wszystkich państwach członkowskich UE.

W związku z tym, że działania związane z europejskim semestrem są mocno zaawansowane, a wyzwania, z którymi mierzy się Europa, pozostają poważne, zdecydowany nacisk należy położyć na realizację uzgodnionych środków przez wszystkie państwa członkowskie. UE musi zadbać o przeprowadzenie skutecznych działań zgodnie z pięcioma priorytetami wytyczonymi w rocznej analizie wzrostu gospodarczego; są to: zróżnicowana konsolidacja fiskalna sprzyjająca wzrostowi gospodarczemu, przywrócenie normalnego kredytowania w gospodarce, wspieranie wzrostu i konkurencyjności, walka z bezrobociem oraz modernizacja administracji publicznej. Roczna analiza wzrostu gospodarczego pokazuje, że w wielu dziedzinach osiągnięto postępy, ale nadal dużo pozostaje do zrobienia. Kontynuacja reform jest konieczna, by polepszać warunki sprzyjające długoterminowemu wzrostowi gospodarczemu. Podczas realizacji uzgodnionych wytycznych należy efektywnie wykorzystać dostępne pole manewru, aby wspierać wzrost gospodarczy i zatrudnienie w krótkim okresie.

- Z racji problemów wynikających z chwiejnej sytuacji ekonomicznej zaangażowanie na rzecz *zróżnicowanej konsolidacji fiskalnej sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu* musi pozostać silne. Wszystkie państwa członkowskie powinny respektować swoje zobowiązania na mocy paktu stabilności i wzrostu oraz zapewnić korektę ewentualnego nadmiernego deficytu z poszanowaniem uzgodnionych harmonogramów. Konieczne są również przygotowania na dłuższy okres, w szczególności jeżeli chodzi o systemy emerytalne, w przypadku których zaplanowane lub trwające reformy często nie gwarantują długoterminowej stabilności. Mimo uzgodnionych zaleceń osiągnięto jedynie niewielki postęp, jeżeli chodzi o przesunięcie obciążenia podatkowego z pracy (zwłaszcza pracy niskopłatnej) na inne obszary; w niektórych przypadkach nawet zaangażowanie w tym kierunku było ograniczone – tą kwestią trzeba się zająć. Należy również kontynuować wysiłki na rzecz usprawnienia poboru podatków oraz skuteczności administracji podatkowej.
- Od początku kryzysu trwają działania zmierzające do *przywrócenia normalnego kredytowania w gospodarce*. Choć dokonano wiele, by ustabilizować sytuację w sektorze finansowym, ciągle występują problemy, zwłaszcza w zakresie zapewnienia MŚP dostępu do finansowania. W niektórych państwach konieczne jest podjęcie dalszych działań w celu rozwiązania powiązanych kwestii zadłużenia gospodarstw domowych i rynków mieszkaniowych.
- Silna, polityczna wola wspierania *wzrostu gospodarczego i konkurencyjności* musi jeszcze przełożyć się na konkretniejsze działania, nawet jeśli są one sprzeczne z własnymi interesami. Dobrze skonstruowane reformy strukturalne mają kapitalne znaczenie w kontekście wspierania tworzenia miejsc pracy i uzupełnienia reform dotyczących rynku pracy i propagowania faktycznego tworzenia miejsc pracy. Systemy ustalania wynagrodzeń powinny zostać tak dostosowane, by wynagrodzenie lepiej odzwierciedlało produktywność. W sektorze usług, w szczególności w odniesieniu do zawodów regulowanych, również należy podjąć ambitniejsze reformy, tak by zagwarantować, że zawody te nie będą podlegały nieuzasadnionym ograniczeniom na rynku wewnętrznym. Państwa członkowskie powinny zadbać o to, by inwestycje w infrastrukturę, w szczególności w kluczowe sektory sieciowe, były wystarczające do celów wspierania szerszej strategii wzrostu gospodarczego.

- W niedawnych dyskusjach dużo uwagi poświęcono – całkiem słusznie – kwestii *zwalczania bezrobocia i społecznych skutków kryzysu*. Państwa członkowskie starały się zwiększać uczestnictwo w rynku pracy, ale konieczne są dalsze wysiłki. Reformy aktywnych polityk rynku pracy, ukierunkowane w szczególności na młodzież, osoby długotrwale bezrobotne i osoby nisko wykwalifikowane, trzeba przyspieszyć, dbając przy tym o efektywność kosztów. Skuteczność publicznych służb zatrudnienia nadal jest problemem i nadal należy ją zwiększać. Polityki rodzinne nie zostały wystarczająco ukierunkowane na zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej kobiet, a powiązane z tym usługi są nadal nieadekwatne – wymaga to podjęcia zdecydowanych działań. Konieczne jest także dalsze wdrażanie reform w dziedzinie edukacji w celu zagwarantowania, że zarówno szkolnictwo wyższe, jak i kształcenie zawodowe będą odpowiadać bieżącym i przyszłym potrzebom rynku pracy. Jednocześnie systemy edukacji muszą być łatwiej dostępne dla młodzieży znajdującej się w niekorzystnej sytuacji, również z uwzględnieniem celu strategii „Europa 2020” dotyczącego zapobiegania wczesnemu kończeniu nauki. I wreszcie, reformy w zakresie zabezpieczenia społecznego przyczyniły się wprawdzie do konsolidacji fiskalnej i zwiększenia współczynnika aktywności zawodowej, jednak niektóre państwa członkowskie powinny dołożyć większych starań, by zagwarantować, że system zabezpieczenia społecznego skutecznie odnosi się do kwestii ubóstwa i włączenia społecznego.
- Trzeba kontynuować *modernizację administracji publicznej*, by zapewnić właściwe warunki ramowe dla ożywienia i wzrostu gospodarczego. To państwa członkowskie zdecydują, na czym skoncentrują swoje działania w tym zakresie, jednak wśród obszarów, którymi należy się zająć, są m.in.: redukcja obciążenia administracyjnego i regulacyjnego, środki polepszające otoczenie biznesowe, administracja elektroniczna, absorpcja unijnych środków finansowych oraz efektywność systemu sądowego.

Państwa członkowskie powinny również dołączyć do tego działania, które będą odpowiadać zobowiązaniom podjętym zgodnie z paktem euro plus.

Znaczenie europejskiego semestru rośnie, a zatem zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim należy lepiej zadbać o to, by objął on wszystkie zainteresowane strony. Partnerzy społeczni dysponują dużą wiedzą specjalistyczną oraz mają ważne zadania w obszarach, których dotyczy semestr. Na szczególną uwagę zasługuje rola parlamentów, zaangażowanie których zapewni legitymację demokratyczną tego procesu. W związku z tym należy zwrócić uwagę na poglądy Parlamentu Europejskiego w sprawie europejskiego semestru 2013, które przedstawiono w trzech rezolucjach przyjętych przez Parlament 7 lutego 2013 r.: rezolucję w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego (2012/2256(INI)), rezolucję w sprawie zatrudnienia i aspektów społecznych w rocznej analizie wzrostu gospodarczego (2012/2257(INI)) i rezolucję zawierającą zalecenia dla Komisji w sprawie zarządzania jednolitym rynkiem (2012/2260(INI)). Posłowie do Parlamentu Europejskiego spotkali się również w dniach 28–30 stycznia 2013 r. w Brukseli z parlamentarzystami z państw członkowskich, aby omówić europejski semestr i kwestie wynikające z rocznej analizy wzrostu gospodarczego na bieżący rok.

Sprawy gospodarcze i finansowe

Rada ECOFIN omówiła roczną analizę wzrostu gospodarczego na posiedzeniach 22 stycznia i 12 lutego 2013 r.; na drugim z tych posiedzeń przyjęła konkluzje w przedmiotowej kwestii, przygotowane wcześniej przez Komitet Ekonomiczno-Finansowy (dok. 5809/1/13 REV 1). Na tym samym posiedzeniu przyjęto także konkluzje w sprawie sprawozdania przedkładanego w ramach mechanizmu ostrzegania (dok. 5810/13).

Jak potwierdzono w tych konkluzjach, wszystkie państwa członkowskie uzgodniły, że należy dalej kłaść nacisk na pięć priorytetów wytyczonych w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2012 r., a debaty pokazały, że opinie na ten temat są w dużej mierze zbieżne.

Jeżeli chodzi o sytuację gospodarczą, delegacje podkreśliły, że wyzwania w obszarze wzrostu gospodarczego i długu, przed którymi stoi unijna gospodarka, są nadal poważne. W tym momencie główne priorytety to zwiększenie zaufania i ożywienie wzrostu gospodarczego, zapewnienie zdolności obsługi zadłużenia i zwiększenie konkurencyjności oraz stworzenie warunków sprzyjających trwałemu wzrostowi gospodarczemu i zatrudnieniu w długiej perspektywie.

Co do strefy euro, należące do niej państwa członkowskie znajdują się w specyficznej sytuacji z uwagi na silniejsze wzajemne powiązania finansowe i gospodarcze oraz wynikający stąd efekt domina. Warunkiem wstępnym wzrostu gospodarczego i korekty jest m.in. kontynuacja konsolidacji fiskalnej i reform strukturalnych oraz odwrócenie fragmentacji systemu finansowego, poprawa warunków finansowania dla inwestorów, zwłaszcza w krajach znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, a także pobudzanie napływu i efektywnej alokacji kapitału w celu wspierania korekty.

W kwestii priorytetu, jakim jest dążenie do zróżnicowanej pro wzrostowej konsolidacji fiskalnej, delegacje uznały, że zdrowe i stabilne finanse publiczne są podstawowym warunkiem wstępnym, jeśli chodzi o zaufanie ze strony rynków i stabilność makroekonomiczną, a co za tym idzie – wzrost gospodarczy. Trzeba kontynuować korektę budżetową zgodnie ze strategią zróżnicowanej pro wzrostowej konsolidacji, również z myślą o wysokich poziomach zadłużenia i wyzwaniach dla finansów publicznych w perspektywie średnio- i długoterminowej. Państwa członkowskie podkreśliły również, że trzeba opracować ogólny pro wzrostowy zestaw dochodów i wydatków, obejmujący ukierunkowane środki w ramach ogólnej strategii fiskalnej w celu ochrony i w miarę możliwości wzmocnienia kluczowych motorów wzrostu i podstawowych siatek bezpieczeństwa socjalnego, przy jednoczesnym zwiększeniu skuteczności i efektywności wydatków.

Delegacje zgodziły się, że ważne jest przywrócenie kredytowania w gospodarce, w szczególności dla MŚP, w ramach ożywienia gospodarczego i do celów utrzymania wskaźników potencjalnego wzrostu gospodarczego. W tym względzie istotne jest ukończenie czyszczenia bilansów banków, w tym w zakresie kredytów zagrożonych, przywrócenie równowagi, jeśli chodzi o tradycyjną zależność przedsiębiorstw od finansowania bankowego poprzez rozważenie alternatywnych źródeł finansowania, a także usunięcie niedoskonałości rynku i innych przeszkód w dostępie MŚP do finansowania, spójnie z potrzebą zachowania stabilności finansowej.

Jeżeli chodzi o priorytet, jakim jest wspieranie wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, delegacje uznały, że w obecnej sytuacji gospodarczej podstawowe znaczenie ma połączenie konsolidacji fiskalnej i przywrócenia stabilności finansowej z dobrze skonstruowanymi reformami strukturalnymi. Reformy te powinny służyć wspieraniu trwałego wzrostu gospodarczego, konkurencyjności i stałej korekty zakłóceń równowagi makroekonomicznej poprzez zapewnienie wzrostu wydajności i wzmocnienie zdolności dostosowawczej gospodarki, jak również zmniejszenie szkodliwych ulg podatkowych, które sprzyjają nadmiernemu zadłużeniu. Delegacje skupiły się także na kwestii wysokiego i rosnącego bezrobocia oraz konieczności wprowadzenia reform, które sprawią, że rynki pracy będą bardziej sprzyjać włączeniu społecznemu, będą bardziej elastyczne i dynamiczne, co z kolei przyczyni się do ożywienia gospodarczego i jednoczesnego zwiększenia zatrudnienia.

Delegacje omówiły szczegółowo także uruchomienie motorów wzrostu na poziomie UE. Nawiązały do konkluzji Rady Europejskiej obradującej w październiku 2011 r., w których wezwano Radę do podjęcia kroków gwarantujących, że działania na szczeblu UE w pełni wspierają wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy, przyczyniają się do zmniejszenia różnic między regionami oraz wspomagają i uzupełniają działania prowadzone na szczeblu krajowym. Można to osiągnąć dzięki pełnemu wdrożeniu Paktu na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, przyjętego przez Radę Europejską w czerwcu 2012 r. Unijny budżet powinien – dzięki odpowiedniemu uszeregowaniu priorytetów i w ramach uzgodnionych pułapów – skoncentrować się na inteligentnym, trwałym wzroście gospodarczym sprzyjającym włączeniu społecznemu, na tworzeniu miejsc pracy i na konkurencyjności. Delegacje z zadowoleniem przyjęły również fakt, że Komisja kładzie duży nacisk na Akt o jednolitym rynku I i II oraz na jednolity rynek cyfrowy.

Delegacje omówiły również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania za 2013 r.; w sprawozdaniu tym określono 14 państw członkowskich, w przypadku których uzasadniona jest dalsza analiza w ramach szczegółowej oceny sytuacji: na tej podstawie możliwe będzie stwierdzenie, czy wystąpiły ewentualne zakłócenia równowagi i w jakim stopniu są one poważne. Delegacje z aprobatą przyjęły pozytywne oznaki przywracania równowagi, którym towarzyszy wzrost konkurencyjności i znaczące reformy strukturalne we wszystkich państwach członkowskich, podkreśliły jednak przy tym, że trzeba utrzymać takie dobre postępy.

Na posiedzeniu Rady ECOFIN 5 marca 2013 r. delegacje przyjęły konkluzje w sprawie jakości wydatków publicznych w UE; w konkluzjach tych odniesiono się do dwóch z ważnych priorytetów określonych przez Komisję w rocznej analizie wzrostu gospodarczego na 2013 r., czyli pro wzrostowego pakietu środków konsolidacyjnych i poprawy skuteczności wydatków publicznych poprzez reformy administracji publicznej (dok. 6728/1/13). Konkluzje te mają potrójny cel: (i) zaangażować państwa członkowskie w dialog, w tym wzajemne oceny i wymianę dobrych praktyk dotyczących wybranych kwestii; (ii) wzmocnić europejski semestr poprzez określenie jako priorytetowej kwestii prowadzenia przez Komitet Polityki Gospodarczej – w oparciu o całą dostępną wiedzę fachową – i przez Komisję dalszych prac obejmujących przegląd procesów i praktyk budżetowych w celu zwiększenia wydajności w sektorze publicznym, oraz (iii) poprawić dane stosowane przez państwa członkowskie poprzez zachęcanie ich do udoskonalenia przedstawianych przez nie sprawozdań oraz do poprawy dostępności i rozpowszechniania danych.

Zatrudnienie, polityka społeczna, zdrowie i ochrona konsumentów

W ramach europejskiego semestru Rada (EPSCO) odbyła 28 lutego 2013 r. szczegółową debatę polityczną poświęconą priorytetowym działaniom w dziedzinie zatrudnienia i polityk społecznych. Wystąpienia ministrów uwydatniły obawy związane z obecną kryzysową sytuacją; jednocześnie uznano, że europejski semestr odgrywa istotną rolę we wspieraniu trudnych reform strukturalnych, które państwa członkowskie planują lub realizują.

Ministrowie podkreślili, że kryzys nadal stanowi obciążenie dla systemów zabezpieczenia społecznego, zwiększając zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wciąż potrzebne są reformy, które powinny tworzyć właściwe zachęty, tak aby opłacało się pracować, przy jednoczesnym zapewnieniu stabilnego systemu zabezpieczenia społecznego. Istnieje co prawda szeroka zgoda co do tego, że realizacja środków konsolidacji fiskalnej prowadzących do zdrowych finansów publicznych będzie kontynuowana, jednak kilku ministrów podkreśliło, że wzrost gospodarczy jest konieczny, by walczyć z bezrobociem, i że poprawa sytuacji gospodarczej musi przynieść nowe miejsca pracy i należyte uwzględnienie kwestie społeczne.

Stwierdzenie, że europejski semestr odgrywa ważną rolę, zyskało szerokie poparcie delegacji. Monitorowanie realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów, wielostronny nadzór, wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk oraz wzajemne oceny stymulują debatę i wzajemną presję, wskazując tym samym kierunek, który pomaga stworzyć niezbędny impuls i zaakceptować reformy. Środki te są bardzo wymagające i wiążą się z dużym obciążeniem, mają jednak podstawowe znaczenie dla zapewnienia dobrze funkcjonujących rynków pracy oraz stabilnych i skutecznych systemów zabezpieczenia społecznego. Niektórzy ministrowie wskazali, że choć semestr istotnie wzmocnił ramy służące koordynacji polityk dotyczących zatrudnienia opracowane na mocy art. 148 TFUE, wciąż wiele można jeszcze poprawić. Inni przypomnieli również, że niezbędna jest legitymacja i odpowiedzialność za ten proces, a także, w stosownych przypadkach, włączenie i udział partnerów społecznych i innych zainteresowanych stron.

Ministrowie opisali, jakie środki zostały podjęte i jakie reformy zostały przeprowadzone lub są wdrażane w ich krajach w dziedzinie polityki zatrudnienia i polityki społecznej, koncentrując się w szczególności na potrzebie zwiększenia udziału kobiet w rynku pracy oraz na konieczności reform emerytalnych i reform rynku pracy. Kobiety są niewykorzystanym bogactwem, jeśli chodzi o wzrost gospodarczy w Europie, a zatrudnienie kobiet stanowi również ochronę przed zagrożeniem ubóstwem. Mimo to kobiety wciąż napotykały przeszkody utrudniające im wejście na rynek pracy i ograniczające ich przedsiębiorczość. Aby poprawić tę sytuację, niezbędne są działania na wielu polach, również w takich dziedzinach jak: polityki dotyczące kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie, sprzyjające zatrudnianiu kobiet i ich przedsiębiorczości; środki wspierające godzenie życia zawodowego i rodzinnego, w tym elastyczne warunki pracy, urlop wychowawczy i macierzyński oraz przystępna cenowo opieka przedszkolna; wprowadzenie zachęt fiskalnych sprzyjających zatrudnianiu kobiet; oraz środki służące zniwelowaniu zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć. Jeśli chodzi o reformę emerytalną, ministrowie podkreślili, że trzeba zapewnić równowagę między stabilnością finansową a adekwatnością, z racji tego, że systemy emerytalne odgrywają ważną rolę w zapewnieniu należytego dochodu w starszym wieku. Podjęte lub planowane reformy mają przeciwdziałać wyzwaniom demograficznym poprzez dostosowanie emerytur do średniego trwania życia, m.in. dzięki podniesieniu wieku emerytalnego. Reformy rynku pracy łączą elastyczność z bezpieczeństwem zatrudnienia, a ostatecznie mają na celu tworzenie miejsc pracy, co ma być kluczowym instrumentem pozwalającym uniknąć ubóstwa.

W ramach tej debaty Rada EPSCO przyjęła wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu na 2013 r. oraz konkluzje Rady na podstawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego (dok. 6462/13), przedstawiając wskazówki polityczne dotyczące polityki zatrudnienia i polityki społecznej w 2013 r. Wypracowała także podejście ogólne dotyczące wytycznych w sprawie zatrudnienia na 2013 r. (dok. 6509/13); wytyczne te powinny stanowić podstawę ewentualnych zaleceń dla poszczególnych krajów, które Komisja może skierować do państw członkowskich na mocy art. 148 TFUE.

Konkurencyjność

W ramach europejskiego semestru Rada ds. Konkurencyjności przeprowadziła debatę orientacyjną, której podstawą była roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2013 r.; 18 lutego 2013 r. obradowano na temat badań, a 19 lutego 2013 r. na temat konkurencyjności i rynku wewnętrznego.

Badania

Ministrowie zgodzili się, że Europa powinna utrzymać czołowe miejsce pod względem rozwoju technologicznego i innowacji rynkowych. W tej sprawie ministrowie przedstawili szereg zaleceń politycznych, które mają pobudzić badania i innowacje, i ogólnie podkreślili, jak ważna jest realizacja zobowiązań strategii na rzecz Unii innowacji i położenie większego nacisku na usunięcie przeszkód w tworzeniu europejskiej przestrzeni badawczej.

Ministrowie zwrócili uwagę na znaczenie zwiększenia inwestycji w badania i innowacje, w tym różne formy publicznego wspierania badań i innowacji, takie jak ulgi podatkowe, zamówienia publiczne i wspieranie kapitału wysokiego ryzyka. Z drugiej strony stwierdzono, że tak samo ważne jest stosowanie skutecznych sposobów zwiększania prywatnego finansowania badań i innowacji oraz środków umożliwiających małym i średnim przedsiębiorstwom pokonywanie barier w korzystaniu z instrumentów finansowych.

Partnerstwa publiczno-prywatne zostały uznane za przydatne narzędzie przyciągania prywatnych inwestycji w dziedzinie badań oraz przekuwania rezultatów badań w produkty i usługi, które można wprowadzić na rynek. Wielu ministrów podkreślało jednak, że zasady i struktury partnerstw publiczno-prywatnych oraz przejrzystość procedur powinny zostać poddane weryfikacji, dzięki czemu staną się bardziej atrakcyjne i łatwe w stosowaniu, zwłaszcza w związku z udziałem MŚP.

Ważną rolę przypisano inicjatywom, które wspierają komercjalizację wyników badań i rozwój nowych przedsiębiorstw technologicznych, by tworzyć nowe miejsca pracy o dużej wartości dodanej, w tym środkiem mającym na celu wzmocnienie związków między uczelniami a przedsiębiorstwami oraz promowanie tworzenia klastrów innowacyjnych. Nawiązując do tego, wielu ministrów wspomniało o znaczeniu odpowiednich ram rynkowych oraz o tworzeniu sieci i kontaktów między uczelniami a przedsiębiorstwami.

Wielu ministrów zwróciło uwagę na to, że choć ważne jest, by obserwować przebieg przemian rynkowych ze szczególnym uwzględnieniem kluczowych technologii wspomagających, nie należy zapominać o podejściu długofalowym, a w tym względzie istotną rolę odgrywają badania podstawowe.

Rynek wewnętrzny i przemysł

Ministrowie zgodzili się, że ważna jest proaktywna polityka przemysłowa, która zwiększy konkurencyjność UE na świecie, oraz kontynuowanie długofalowych i pro wzrostowych strategii, które mogą pobudzać wydajność europejskiego sektora przemysłu i sektora usług, a co za tym idzie zwiększać konkurencyjność unijnej gospodarki.

Ogólnie rzecz biorąc, ministrowie zgodzili się co do potrzeby ułatwienia dostępu do finansowania i do rynków oraz co do otwarcia rynku europejskiego przy ochronie jego interesów związanych z eksportem. Uznali, że należy spojrzeć na odnowioną politykę przemysłową z szerszej perspektywy, uwzględniając inne polityki (w dziedzinie handlu, środowiska, B&R, spójności, energii i pomocy państwa).

Kilku ministrów podkreśliło, że globalne łańcuchy wartości mają coraz większe znaczenie dla przemysłu UE. Wymaga to przyjęcia innego podejścia do polityki przemysłowej, które w większym stopniu uwzględni wzajemne powiązania, i skoncentrowania się na wspieraniu tworzenia sieci, które ułatwią transfer technologii. Wspomniano też o potrzebie skupienia się na tych sektorach, które mają największy potencjał, takich jak kluczowe technologie wspomagające. Szczególny nacisk należy położyć na umożliwienie MSP dostępu do światowych rynków, tak aby przedsiębiorstwa te w pełni korzystały z potencjału szybko rosnących nowych rynków i technologii.

Kilka państw członkowskich poparło ambitny cel Komisji, która chciałaby, by do roku 2020 udało się zrealizować założenie, że 20% PKB w UE będzie pochodziło z przemysłu.

Ministrowie pozytywnie ocenili to, że po raz pierwszy jednolity rynek został ściślej powiązany z europejskim semestrem, gdyż do pakietu rocznej analizy wzrostu gospodarczego dołączono sprawozdanie na temat stanu integracji jednolitego rynku na 2013 r. Włączenie nadzoru nad jednolitym rynkiem do ogółu działań związanych z europejskim semestrem pomoże wyciągnąć pełne korzyści z jednolitego rynku, który obejmuje ponad 500 milionów ludzi i dysponuje największą siłą nabywczą na świecie. W szczególności powinno to doprowadzić do łatwiejszego określenia przeszkód i niedociągnięć, jakie charakteryzują obecną sytuację, i zapewnić wskazówki służące ich usunięciu.

Jeżeli chodzi o usunięcie pozostałych barier w sektorze usług, co uznaje się za kluczowe dla ożywienia gospodarczego w Europie, szeroko poparto zaproponowany system wzajemnych ocen oraz dalszy rozwój pojedynczych punktów kontaktowych, co pozwoli wykorzystać cały potencjał tego sektora. Wszyscy ministrowie opowiedzieli się za dalszym usprawnianiem zarządzania jednolitym rynkiem, podkreślając w szczególności użyteczność systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym i systemu SOLVIT.

Ministrowie zaznaczyli, że ważne jest regularne podsumowywanie postępów w zakresie ustawodawstwa dotyczącego rynku wewnętrznego, w szczególności wniosków w ramach Aktu o jednolitym rynku I i Aktu o jednolitym rynku II, i zaapelowali o ich szybkie przyjęcie.

Telekomunikacja

20 grudnia 2012 r. Rada ds. TTE (Telekomunikacja) przeprowadziła debatę orientacyjną na temat strategii „Europa 2020”; rozmowy dotyczyły rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2013 r. i śródkresowego przeglądu inicjatywy „Europejska agenda cyfrowa”.

Ministrowie z zadowoleniem przyjęli publikację pierwszego sprawozdania na temat stanu jednolitego rynku, które stanowi część pakietu dotyczącego rocznej analizy wzrostu gospodarczego, i zgodzili się, że konieczne jest dalsze realizowanie priorytetów politycznych zaproponowanych w sprawozdaniu w odniesieniu do jednolitego rynku cyfrowego, aby lepiej przyczyniał się on do wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy w Europie. W szczególności zwrócili uwagę na konieczność przyspieszenia wysiłków na rzecz coraz powszechniejszego udostępniania łączy szerokopasmowych oraz podnoszenia ich jakości, zapewnienia prawidłowego stosowania dyrektywy w sprawie handlu elektronicznego, ułatwienia dostępu do przyjaznych dla użytkowników usług publicznych on-line oraz inwestowania w szkolenia w zakresie ICT.

Debatując nad kolejnymi krokami zaproponowanymi przez Komisję w odniesieniu do inicjatywy „Europejska agenda cyfrowa”, ministrowie bardziej szczegółowo omówili działania niezbędne do osiągnięcia powyższych celów. Jeśli chodzi o łączy szerokopasmowe, zaznaczono, że ważne jest stosowne i zróżnicowane finansowanie rozpowszechniania stałych i bezprzewodowych łączy szerokopasmowych oraz dostępu do nich; zaproponowano też sposoby ograniczenia kosztów związanych z tymi łączy. Co do handlu elektronicznego, ministrowie szczegółowo omówili działania, które należy podjąć, by zwiększyć zaufanie użytkownika (chodzi tu np. o ochronę danych i identyfikację elektroniczną), i przyznali, że pierwszorzędne znaczenie musi mieć wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania, w ramach Aktu o jednolitym rynku I. Jeżeli chodzi o szkolenia w zakresie ICT, przypomniano, że zarówno w aspekcie technicznym, jak i prawnym należy rozwijać umiejętności cyfrowe.

Poparto także inne priorytety zaproponowane przez Komisję w odniesieniu do przeglądu agendy cyfrowej. Nacisk położono na szerzenie wiedzy o technologiach cyfrowych i uwzględnianie ich we wszystkich sektorach. W szczególności ministrowie przyznali, że badania i rozwój są powiązane z konkurencyjnością sektora ICT, a także całej gospodarki, w związku z coraz powszechniejszym korzystaniem z ICT. Podkreślono znaczenie przetwarzania w chmurze, zwłaszcza w odniesieniu do MŚP, a także konieczność opracowania odnośnych unijnych ram prawnych. Komisja została także poproszona o zastanowienie się nad stosownymi ramami regulacyjnymi konwergencji łączy internetowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych. Zgłoszono także konieczność ulepszenia zarządzania widmem oraz uwalniania częstotliwości do celów aplikacji bezprzewodowych i mobilnych. Kilka delegacji poruszyło kwestię praw autorskich w odniesieniu do rozwoju rynku treści. Ponadto omówiono kwestię bezpieczeństwa cybernetycznego i korzystania z informacji sektora publicznego.

W odniesieniu do wielu aspektów agendy cyfrowej następuje duży postęp, a debata umożliwiła ministrom zaprezentowanie kroków podjętych na szczeblu krajowym. Jednak, jak odnotowano w rocznej analizie wzrostu gospodarczego, należy kontynuować prace, by wyeliminować niedociągnięcia i niespójności wśród państw członkowskich, zwłaszcza jeśli chodzi o egzekwowanie prawa i rolę regulatorów. Ponadto wiele z inicjatyw zaproponowanych przez Komisję w odniesieniu do „Europejskiej agendy cyfrowej” ma charakter nielegislacyjny i opiera się na bezpośrednich kontaktach z operatorami. To wymaga silniejszej woli politycznej na szczeblu krajowym.

Transport

Przy okazji posiedzenia Rady ds. TTE (Transport) 20 grudnia 2012 r. ministrowie omówili podczas obiadu potencjał sektora transportu jako platformy konwergencji infrastruktury energetycznej i telekomunikacyjnej, aby w ten sposób wnieść wkład w dyskusje Rady na temat rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2013 r.

Dyskusja potwierdziła, że Europa dysponująca wewnętrznymi połączeniami ma znaczny potencjał, by stymulować wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy poprzez wykorzystanie synergii między transportem, telekomunikacją i energią.

Aby wykorzystać ten potencjał, należy utrzymać wystarczający poziom inwestycji mimo obecnych ograniczeń budżetowych. Ministrowie przyznali, że konieczne jest utworzenie innowacyjnych instrumentów finansowych i że Europejski Bank Inwestycyjny może odegrać ważną rolę w budowie wzajemnie połączonych infrastruktural. Zgodzili się również, że należy przeanalizować fazę próbną obligacji projektowych; niektórzy ministrowie zaapelowali o przeprowadzenie dogłębnej oceny, a inni położyli nacisk na szybką analizę, tak by można było skorzystać ze spodziewanych efektów dźwigni, a jednocześnie zapewnić ciągłość między fazą próbną a pełną operacyjnością. Ponadto ministrowie ostrzegli przed przyjmowaniem różnorodnych podejść do tworzenia infrastruktural europejskich i przypomnieli, że przewodnią rolę w tym kontekście może odegrać zaproponowany instrument „Łącząc Europę”. Niektórzy ministrowie przypomnieli także o tym, że należy przestrzegać trzystopniowego podejścia do finansowania infrastruktural: pierwszą opcją jest finansowanie rynkowe, drugą (konieczną w przypadku niedoskonałości rynku) – dostosowanie ram regulacyjnych, a ostatnią – finansowanie publiczne.

Debata pozwoliła również wyróżnić obszary wymagające specjalnej uwagi. Są to m.in. gęsto zaludnione i miejskie obszary, na których występuje duża mobilność i zapotrzebowanie na usługi, takie jak dostarczanie przesyłek. Te obszary odgrywają także jedną z ważnych ról w odniesieniu do krajowego PKB. Niektórzy ministrowie przypomnieli też, że Europa dysponująca wewnętrznymi połączeniami tworzy olbrzymie możliwości dla słabo zaludnionych obszarów.

Jako przykłady odnośnych inicjatyw wykorzystujących efekt synergii podano europejskie partnerstwo innowacyjne na rzecz inteligentnych miast i społeczności, którego przekrojowy charakter obejmuje obszar energii, transportu, informacji i komunikacji, a także projekt eMotion, który skupia się na alternatywnych środkach transportu, takich jak samochody o napędzie elektrycznym lub hybrydowym. Projekt eMotion dotyczy także szerszej kwestii udziału mobilności elektrycznej w działaniach na rzecz Europy dysponującej wewnętrznymi połączeniami.

Energia

Na posiedzeniu 22 lutego 2013 r. Rada ds. TTE (Energia) przeprowadzono wymianę poglądów na temat rocznej analizy wzrostu gospodarczego; podstawą dyskusji były pisemne uwagi przedstawione przez członków Rady.

Jeśli chodzi o główne przeszkody w realizacji celów w dziedzinie energii nakreślonych w strategii „Europa 2020”, delegacje wskazały brak infrastruktury energetycznej i utrudnienia w tym zakresie. Zaakcentowali również problemy wynikające z niepewności regulacyjnej w krótkiej perspektywie, np. w odniesieniu do biopaliw, i w perspektywie długoterminowej, czyli braku przewidywalnych ram politycznych po 2020 r. Wspomniano także o możliwych niespójnościach między poszczególnymi zbiorami przepisów, np. przepisami dotyczącymi energii i przepisami z zakresu ochrony środowiska. Inne wskazane przeszkody dotyczyły dostępu do finansowania, zwłaszcza w kontekście energii ze źródeł odnawialnych, oraz nie w pełni jeszcze funkcjonującego wewnętrznego rynku energii. Niektóre delegacje zauważyły, że działania mające zdywersyfikować drogi i źródła dostaw, zwłaszcza w odniesieniu do gazu, nie są wystarczające.

Mówiąc konkretniej, jeśli chodzi o energię ze źródeł odnawialnych, kilka czynników wciąż utrudnia rozwój w tej dziedzinie; są to np.: struktura kosztów wytwarzania energii w porównaniu z paliwami kopalnymi, bariery dla wejścia na rynek, niepewność związana z ceną uprawnień do emisji i systemem handlu emisjami, nieprzewidywalność polityk wspierania, integracja wewnętrznego rynku energii oraz dostępność pojemności magazynowej i zasilania rezerwowego. W odniesieniu do efektywności energetycznej, stwierdzono, że czynniki negatywnie wpływające na jej rozwój mają raczej charakter praktyczny niż regulacyjny, a obejmują: niedostateczną informację i niedostateczne zachęty finansowe, niewystarczające wyeksponowanie kwestii efektywności energetycznej oraz nieadekwatne wykonywanie obowiązujących przepisów.

Delegacje określiły kilka środków w dziedzinie energii, które należy uszeregować pod względem ważności, z uwzględnieniem potencjału, jaki mają dla wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. Ogólnie rzecz ujmując, zaapelowali o ponowne skoncentrowanie działań na konkurencyjności i o podejście do polityki energetycznej z perspektywy strategii przemysłowej. Podkreślili, że w kontekście trzeciego pakietu energetycznego konieczne są bardziej zdecydowane wysiłki polityczne i regulacyjne na rzecz ukończenia wewnętrznego rynku energii, w szczególności w odniesieniu do łączenia rynków i kodeksów sieci, rozdzielania działalności oraz zarządzania ograniczeniami i jednoczesnego zwracania uwagi na połączenia międzysystemowe z państwami trzecimi. Delegacje podkreśliły również, jak ważne są stabilne i jasne ramy regulacyjne w okresie po 2020 r., a także inwestowanie w infrastrukturę, zwłaszcza dla transgranicznej wymiany energii. Unijne instrumenty finansowe powinny być wykorzystywane, by ułatwić dostęp do kapitału na porównywalnych warunkach w całej Unii.

Niektóre delegacje wskazały na konieczność zmodernizowania infrastruktury przesyłowej i dystrybucyjnej oraz rozwoju systemu inteligentnych sieci, odnotowując przy tym możliwości, jakie dają technologie inteligentnych sieci: przyczyniają się do stabilności sieci i zwiększenia udziału konsumenta przez zarządzanie popytem.

Delegacje podkreśliły, że innowacje i inwestycje przyczyniające się do rozwoju czystych technologii i przejścia w kierunku społeczeństwa niskoemisyjnego powinny mieć ogólnie charakter priorytetowy. Chodzi tu m.in. o działania i produkty związane z efektywnością energetyczną, takie jak zwracanie odpowiedniej uwagi na pełne stosowanie ogółu przepisów prawnych w tej dziedzinie oraz środków promowania efektywności energetycznej, np. zachęt. Należy się również zająć powiązaniem między promowaniem efektywności energetycznej a ubóstwem energetycznym i odbiorcami wymagającymi ochrony. Dalsze prace nad rozwojem energii odnawialnej powinny obejmować zapewnienie jej solidnego finansowania i sprecyzowanie stosowania mechanizmu współpracy na mocy dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (dyrektywa 2009/28). Ogólnie ujmując, inwestycje są konieczne – za pośrednictwem planu EPSTE – w działalność badawczo-rozwojową dotyczącą technologii neutralnej pod względem węgla. Niektóre delegacje zasugerowały ponadto, że przechodzenie w kierunku gospodarki niskoemisyjnej powinno być wspierane za pomocą zmienionej dyrektywy w sprawie opodatkowania energii.

Do priorytetów związanych z energią szczegółowo odniesiono się również w konkluzjach Rady z 3 grudnia 2012 r. w sprawie energii odnawialnej (dok. 16205/12) i poglądach wyrażonych w trakcie dyskusji na forum Rady 3 grudnia 2012 r. na temat poczynionych postępów i niezbędnych wysiłków w zakresie wskazówek przedstawionych przez Radę Europejską w lutym 2011 r.

Środowisko

17 grudnia 2012 r. Rada ds. Środowiska przeprowadziła wymianę poglądów na temat ekologizacji europejskiego semestru.

Ministrowie poparli uznanie polityki w zakresie środowiska i klimatu za jeden z priorytetów w europejskim semestrze i opowiedzieli się za tym, by zagadnienia te skuteczniej włączyć w proces podejmowania decyzji gospodarczych oraz uwzględnić w innych politykach, zwłaszcza w zakresie energii, rolnictwa i transportu. W szczególności niektórzy ministrowie zaapelowali o bardziej ustrukturyzowaną integrację priorytetów środowiskowych z działaniami związanymi z europejskim semestrem; można to osiągnąć, przykładowo, nadając regularny charakter dyskusjom o europejskim semestrze prowadzonym w Radzie ds. Środowiska i uwzględniając kwestię postępu w zakresie ekologicznego wzrostu gospodarczego w rocznej analizie wzrostu gospodarczego.

Kilku ministrów wskazało konieczność zwiększenia inwestycji ekologicznych, zwłaszcza w infrastrukturę wspierającą przejście do zielonej i niskoemisyjnej gospodarki; stwierdzono również, że zasadnicze znaczenie dla trwałego wzrostu ma utrzymanie poziomu inwestycji środowiskowych na szczeblu unijnym i krajowym. W tym kontekście zasygnalizowano konieczność przeznaczenia przynajmniej połowy dochodu z aukcji uprawnień do emisji CO₂ na infrastrukturę ekologiczną. Wspomniano także o problemach z dostępem do finansowania publicznego, czy to z powodu przepisów dotyczących pomocy państwa, czy to z racji krajowych polityk związanych z konsolidacją fiskalną.

Ministrowie zgodzili się, że bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i zielona gospodarka mają potencjał, jeżeli chodzi o wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy. Najbardziej poparto m.in. następujące działania: stopniowe wycofywanie dotacji mających szkodliwe skutki dla środowiska, przechodzenie od opodatkowania pracy do opodatkowania środowiskowego, szczególnie w odniesieniu do paliw kopalnych, działania propagujące recykling odpadów, lepsza gospodarka zasobami i materiałami, efektywność energetyczna, inwestycje w zakresie oszczędności energii, wspieranie innowacji w przedsiębiorstwach, stosowanie systemów rozszerzonej odpowiedzialności producenta i lepsze informowanie konsumentów poprzez działania uświadamiające.

W tym kontekście ministrowie uznali wartość planów działania dotyczących gospodarki niskoemisyjnej, efektywnego gospodarowania zasobami i efektywności energetycznej.

Mówiono także o znaczeniu administracji publicznej i jej potencjału w zakresie włączania efektywnego gospodarowania zasobami do szerszego spektrum polityk; położono też nacisk na zielone zamówienia publiczne i lepsze uregulowania prawne.

Stwierdzono, że na szczeblu europejskim należy opracować wskaźniki i normy ekologicznego wzrostu gospodarczego oraz zachęcać do wymiany informacji i koordynacji najlepszych praktyk. Kilku ministrów zasygnalizowało potrzebę wyznaczenia nowych celów politycznych, jednak inni podkreślili, że każdy nowy cel wymaga uzasadnienia za pomocą dogłębnych ocen skutków z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych państw członkowskich oraz słabszych grup w społeczeństwie.

Edukacja

Rada ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu (Edukacja) przeprowadziła 15 lutego 2013 r. debatę orientacyjną pt. „Edukacja i umiejętności na rzecz miejsc pracy, stabilności i wzrostu: strategia „Europa 2020” i roczna analizy wzrostu gospodarczego”; przyjęła również konkluzje zatytułowane „Inwestowanie w kształcenie i szkolenie – odpowiedź na komunikat pt. »Nowe podejście do edukacji: inwestowanie w umiejętności na rzecz lepszych efektów społeczno-gospodarczych« oraz na roczną analizę wzrostu gospodarczego 2013” (dok. 6117/1/13).

Ministrowie zatwierdzili najważniejszy postulat rocznej analizy wzrostu gospodarczego na bieżący rok stanowiący jeden z jej kluczowych elementów – inwestycje w kapitał ludzki odgrywają bardzo istotną rolę w zwalczaniu problemów gospodarczych Europy. Niemniej jednak stwierdzili, że niedobór kwalifikacji, braki w kwalifikacjach oraz niedopasowanie umiejętności nie pozwalają Europie w pełni zrealizować swojego potencjału w dziedzinie tworzenia miejsc pracy, a dostosowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy nie przebiega wystarczająco sprawnie.

Ministrowie stwierdzili, że trzeba znaleźć właściwą równowagę między koniecznością podjęcia *niezwłocznych działań w krótkim terminie*, aby pomóc naszym obywatelom – w szczególności niepokojąco dużej liczbie młodych bezrobotnych – w znalezieniu pracy dzięki wykształceniu w nich konkretnych umiejętności poszukiwanych aktualnie na rynku pracy, a *długofalowym procesem* podejmowania bardziej zasadniczych reform niezbędnych do tego, by zwiększać zdolność naszych systemów kształcenia i szkolenia do wspierania stosownych, wysokiej jakości i sprawiedliwych osiągnięć dla przyszłego pokolenia, tak aby siła robocza w Europie miała odpowiednie umiejętności, by zapewnić trwały dobrobyt na kontynencie w kontekście dynamicznej i coraz bardziej konkurencyjnej gospodarki światowej w XXI wieku.

Debata uwypukliła zakres wyzwań w sektorze kształcenia i sektorze szkolenia w państwach członkowskich. Chiny i inne wschodzące gospodarki uprzemysłowione dużo inwestują we własny zasób umiejętności, a według prognoz liczba wykwalifikowanych absolwentów z Chin przewyższy do 2020 r. liczbę takich absolwentów z USA i Europy łącznie.

Kolejnym wyzwaniem jest to, by być w stanie przewidywać, jakie umiejętności będą potrzebne w przyszłości, z uwagi na to, że wielu profesji, które dzisiejsze dzieci będą wykonywać w swoim dorosłym życiu, nie możemy po prostu jeszcze przewidzieć – tak szybko postępują zmiany technologiczne.

Wielu ministrów zaznaczyło, jak ważna jest pedagogika – uczenie wysokiej jakości – jako kluczowa determinanta wydajnego systemu kształcenia. Zasadniczo poparto potrzebę zmodernizowania metod nauczania, z wykorzystaniem najnowszych technologii, jednak nie zapominając o tym, że w centrum uwagi muszą pozostać podstawowe umiejętności, czyli umiejętność czytania i pisania oraz umiejętność liczenia.

Powracały tematy stworzenia silniejszych związków między biznesem a sektorem kształcenia na wszystkich poziomach i zapewnienia uczenia się, które w większym stopniu będzie się opierało na praktyce; wiele państw członkowskich wspomniało – jako o jednym z najważniejszych priorytetów – o tym, jak ważne jest podnoszenie statusu i jakości kształcenia i szkolenia zawodowego, uznając, że powinno ono być cenione równie wysoko jak kształcenie ogólne lub wyższe.

Ministrowie reprezentujący państwa członkowskie, które regularnie wypadają dobrze w międzynarodowych badaniach, w dużej mierze przypisywali swój sukces umiejętności odpowiedniego opanowania podstaw, czyli zapewnienia zdobycia podstawowych umiejętności jako fundamentu późniejszej nauki; podkreślili jednak przy tym również potrzebę rozwijania właściwych umiejętności komunikacyjnych i społecznych.

Z powszechną akceptacją spotkało się również stwierdzenie, że w dzisiejszym świecie nie wystarczy już być „przeciętnym” i że w związku z tym systemy kształcenia i szkolenia muszą promować doskonałość na wszystkich poziomach.